

Upplands fornminnesförenings vinterting, Disa Gille, 1955

Upplands fornminnesförenings vinterting, Disa Gille, 1955 hölls söndagen 30 januari i Uppsala och inleddes med en sammankomst för uppländska hembygds- och kulturminnesvårdare på Hantverksföreningens lokal. Sammanlagt ett 80-tal personer deltog. Följande inom Uppland verksamma hembygdsföreningar voro representerade:

Bondkyrko hembygdsförening Stabbygården (Astrid Lindberg, Wera Löfström och Sven Löfström),

Bälinge hembygdsförening (Algot Håstad),

Börje-Åkerby hembygdsförening (H. E. Johansson och Enok Tapper),

Funbo hembygdsförening (E. Gottfr. Alvén, Nanny Eriksson, Evert Eriksson, Kerstin Hermanson och Harald Hermanson),

Hällnäs hembygdsförening (Anders Ahlander, Helge Holmgren, Josef Lundqvist, Dan Westergren, Lilly Ögren och Viktor Ögren),

Härkeberga Gille (Albin Rylander och Gösta Öhlund),

Järlåsa hembygdsförening (Ruth Pettersson och Algot Pettersson),

Lagga hembygds- och fornminnesförening (K. G. Lundin och Herbert Samuelsson),

Lovö hembygdsförening (Berit Wallenberg),

Norrsunda fornminnes- och hembygdsförening (Agnes Ahlgren, Uno Ahlgren och A. W. Sandström),

Rasbo föreläsnings- och hembygdsförening (Martin Ehrengren),

Rasbokils fornminnes- och hembygdsförening (Viktor Andersson, Betty Arnmark, Stina Båth-Johansson, Greta Lundevall, Gunnar Pahlm och Gerda Pettersson),

Stockholms-Näs hembygdsförening (Vilh. Johansson, Maria Svenngård, Anne-Marie Svenngård och Herman Svenngård),

Söderby-Karls fornminnesförening (A. Andersson, Nils Eriksson, E. A. Gunström, Gösta W. Larsson och E. Mattsson),

Södra Olands hembygds-gille (Karin Alinder, J. G. Fredlund, Naima Selén och J. Selén),

Tierpsortens hembygds-gille (Carl Scholin),

Bild 1. Disa Gillens vaktebroder överste Fritz-Ivar Virgin misstänker gillesbröderna Anders Diös och Eric Wolrath att ha medfört vapen in i salen.

Upplands Väsby hembygdsförening (Ruth Nilsson och John Nilsson),
Vendels hembygdsförening (Ingeborg Dahlin och Metta von Rosen),
Vänge hembygdsförening (Karin Ekman, Gertrud Gisslow, Bertil Karlsson och Irma Rosenlund),
Övergrans hembygdsförening (Margit Lindberg och Curt Lindberg).

Sedan vintertinget öppnats och de närvarande välkomnats av fornminnesföreningens ordförande landshövding Georg Andrén följde inledningsanföranden i diskussionsämnet »Hembygdsgårdar och bygdegårdar» av intendenten vid Nordiska museet Mats Rehnberg och ombudsmannen

Bild 2. Börje-Åkerby hembygdsförenings delegation mottar av åldermannen landshövding Georg Andrén Disa Gilles pris 1955. T. h. om landshövdingen hembygdsförenings ordf. lantbrukare Enok Tapper, fru Rut Lindgren, kyrkvård Gottfrid Pettersson och föreningens v. ordf. överlärare Petrus Lindgren.

i Sveriges bygdegårdsföreningars riksförbund Harry Jansson. Viktiga synpunkter framfördes härvid på hembygdsgårdarnas och bygdegårdarnas olika uppgifter. En livlig diskussion utspann sig under landshövdingens presidium. Främst intresserade frågan om en hembygdsgård tillika skulle kunna tjäna som bygdegård och vice versa. Diskussionen gav vid handen att en bedömning i denna fråga måste göras från fall till fall, beroende på de krav man ställer på en hembygdsgård respektive bygdegård. Vid en renodling av de båda anläggningarna — en hembygdsgård som kulturhistorisk anläggning med äldre byggnader, museiföremål m. m. och en bygdegård som social anläggning med modern samlingslokal för studiecirkel, bibliotek, film, dans m. m. — komplettera de varandra. Landsbygdens lokalbehov överhuvudtaget samt anslags- och finansieringsfrågor debatterades och många värdefulla råd och svar lämnades på till inledarna ställda frågor.

Efter sammankomsten på Hantverksföreningen vidtog gillemåltiden på Upplands nation med landshövding Andrén som ålderman. Stämningen var den bästa från första stund. Riksspelmännen Oskar Larsson och Ernst Hägg lockade fram glada toner på nyckelharpa och fiol under det att den myndige vaktebrodern överste Fritz Ivar Virgin avväpnade en och

Bild 3. Representanter för Rasbokils fornminnes- och hembygdsförening öppnar det kuvert, som innehåller det till föreningen utdelade anslaget ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond. Fr. v. kyrkvärden fru Stina Båth-Johansson, fru Greta Höök-Lundevall, föreningens v. ordf., kyrkvärd Filip Wallsten och dess ordf. trädgårdsmästare Wiktor Andersson.

annan, som glömt att avlägga kortsvärdet före inträdet i salen. Sedan det högtidliga levet för kung och fosterland utbringats av åldermannen hölls parentation över under året bortgångna gillemedlemmar. Till drottning Disas ära talade åldermannen och de tre folklanden och Uppland hylades värtaligt av läroverksadjunkt Blenda Ljungberg. Disa Gillés pris 1955 utdelades till Börje-Åkerby hembygdsförening och belöningen ur landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond till Rasbokils fornminnes- och hembygdsförening. Unisont sjöngs Upplandssången, varefter konstnären Harald Lindberg gav en målande och medryckande bild av sitt konstnärliga hemvist Roslagen. Som avslutning på vintertinget 1955 visade köpman Erik Säfwenbergs sin vackra Upplandsfilm i färg, en bildkavalkad som högt skattades av alla gillesmedlemmarna.